

Reformerne, ere ogsaa Betingelserne tilstede for, at vi kunne tilveiebringe Pengene; ere Betingelserne tilstede for det ene, ville ogsaa Betingelserne være tilstede for det andet, og indtil da kunne vi ganske rolig lade det Spørgsmaal hvile om Pengene, thi de komme nok, naar vi have Brug dertil. Den ærede sidste Taler brugte en Signelse fra det private Liv; jeg vil bruge en anden Signelse fra det kommunale Liv. Jeg vil sige som saa: Hvad vilde man tænke om det Sogneraad, som har efter sig selv blev ved at paaligne 2—3—4000 Kr. i en lille Kommune, mere end der behøvedes til de aarlige Udgifter? Jeg tænker, at det vilde ikke være længe, inden det Sogneraad fik Rejsepas; man vilde vist anse det for en meget ufornuftig kommunal Husholdning. Noget lignende tror jeg kan overføres paa Statshusholdningen; jeg kan ikke se, at der er nogen fornuftig Grund til saaledes har efter har at forøge Statsaktiviteterne i en saa væsentlig Grad, som det er sket i de senere Aar, da man ikke har haft Brug for Pengene. Naar Tiden er, at vi skulle bruge Pengene, faae vi nok Indtægterne; indtil da bør vi lade Pengene ligge i Borgernes Lomme, der gjøre de størst Nytte, meget større Nytte, end om de ligge i Statskassen. Det er altsaa det, jeg vil fremhæve, at der ved dette Lovforslag i Virkeligheden kun kræves fra Folkethingets Side en Medgang, der i Dieblirket svarer til Krigsstatens nuværende Beløb, Intet videre. Der kræves vel senere en Medgang paa Grund af at der nu ikke kan være Tale om en Ol- og Brændevinsstat. Da Tolden paa Vin er nedsat, kræves der en senere Medsættelse, der ikke kan begynde før om 2 Aar, og som andrager 2,759,700 Kr., men som ikke kan træde i Kraft, før Toldens fulde Beløb er saa og saa meget + en Trediedel over 24 Millioner, men det skal jeg nu ikke komme videre ind paa. Jeg skal slutte med at sige, at det foreliggende Forslag efter min Formening afgiver et særdeles godt Forhandlingsgrundlag; det er kommet over til os fra det andet Thing, ikke saaledes, at man har sagt til os: Her have I Toldloven sammen med Handelsstraktaten, ville I have Handelsstraktaten, maa I ogsaa tage Toldloven, de to Ting følges ad! Saaledes kommer det ikke, men det kommer udtrykkelig til os saaledes, at man siger: Det er vort

Bud, lad os nu ogsaa høre et Modbud fra den anden Side! Det er antydet af Flere, at vi kunne forhandle videre om det, dette Thing veed jo slet ikke, hvorvidt der ved Forhandlingerne i Fællesudvalg kunde opnaas en større Tilnærmelse af de forskjellige Standpunkter, og jeg synes nok, at det var et Forsøg værd, om man kunde redde begge Dele, baade den spanske Handelsstraktat og Toldloven. Derfor stemmer jeg som sagt mod Dagsordenen. Der har, hvad jeg forresten ogsaa kunde forbigaa, været Tale om et Forslag, der er blevet stillet i det andet Thing af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Chr. Hage), idet man har sagt, at det skulde være et Mæglingsforslag og danne et brugeligt Grundlag. Det gjør det efter min Formening ikke, fordi det ikke holder Brændevinsbestatningen og en Olfat ude, og om dem kan der under de forhaaanden-værende Forhold ikke være Tale. Endvidere blev der af 15 Medlemmer stillet et Forslag til 3die Behandling, og det kaldte man ogsaa et Forsøg paa at redde Traktaten. Det forekommer mig meget mærkeligt, at man har kunne kalde det et Forsøg paa at redde Handelsstraktaten, thi det er en stor Misforstaaelse, at det skulde være nogen Indrømmelse til Folkethingets Standpunkt; det Gæste der kunde være Tale om, er at kalde det en Indrømmelse til den høitærede Finansministers Kompensationsstandpunkt, idet han nemlig faaer Erstatning for Medgangen paa een Luxusvare ved en forhøjet Told paa en anden Luxusvare. Det er altsaa en Indrømmelse til ham, men paa ingen Maade en Indrømmelse til Folkethingets Standpunkt. Dermed skal jeg slutte, idet jeg som sagt erklærer, at jeg stemmer imod Dagsordenen, og jeg vil meget anbefale det høie Thing at gjøre det Samme.

Broberg: Med Hensyn til hvad den ærede sidste Taler har udtalt om, at den Traktat med Spanien, hvorom der nu er Tale, skulde være en Fordel for Spanien, men et Tab for os i pekuniær Henseende, tror jeg, han forregner sig. Den er, hvis den kommer i Stand, i pekuniær Henseende — hvad jeg allerede andet Steds har godtgjort uden Modsigelse — et Offer for Spanien, men ikke nogen Fordel, vel at mærke, naar vi gaa ud fra de nuværende